

ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ ЖУРНАЛУ

Перший номер журналу “Фінанси України” в 2019 р. ми відкриваємо рубрикою “Міжнародна співпраця”. Інформація про прикладні наукові дослідження Державної навчально-наукової установи “Академія фінансового управління” (далі – Академія) регулярно обговорюється фаховою спільнотою, а її рекомендації широко використовуються під час підготовки різноманітних програмних та нормативних документів на міжнародному й національному рівнях. Зокрема, інноваційні підходи до оновлення міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі з урахуванням обставин нової економічної реальності імплементовані в складі узагальнених пропозицій спеціалізованого Комітету Міжнародного консорціуму з управління державними фінансами (ICGFM)¹, поданих до Ради з МСБОДС².

Щодо цих та інших питань, пов'язаних з удосконаленням інформаційного середовища фінансового управління, останніми роками Академія представляла нашу країну в експертному співтоваристві ООН, зокрема в Міжурядовій робочій групі експертів з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності Конференції Генеральної Асамблеї ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD-ISAR). Не менш успішно імплементація міжнародних стандартів та регламентів фінансової та нефінансової звітності відбувається за участю науковців Академії у вітчизняному регуляторному середовищі.

Наукові дослідження Академії в зазначеній сфері фактично є продовженням реформаторських ініціатив Секретаріату Європейської економічної комісії (ЄЕК) ООН (м. Женева). Саме наприкінці 1980-х років Департамент промисловості, науки і техніки в цій провідній міжнародній організації активізував системну роботу з багатьма іншими авторитетними громадськими інституціями з розроблення та запровадження стандартних підходів до фінансового управління. У той час Олег Григорович Білорус – засновник і лідер Української наукової школи глобалістики, академік НАН України, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат наукових премій НАН України, будучи керівником цього структурного підроз-

¹ ICGFM (International Consortium on Governmental Financial Management) – одна з визнаних міжнародних установ, що поєднує науковий та управлінський досвід провідних експертів авторитетних міжнародних організацій, відомих інтернаціональних аудиторських, консалтингових фірм та інших стейкхолдерів глобального та національного рівня у сфері управління державними фінансами (<https://www.icgfm.org/>).

² Рада з МСБОДС (IPSASB – The International Public Sector Accounting Standards Board) утворена Міжнародною федерацією бухгалтерів (IFAC – International Federation of Accountants). До її компетенції належать розроблення та впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі (<https://www.ipsasb.org/>).

ділу, очолював інноваційний напрям управління змінами у світовому економічному просторі. Нині він керує відділенням глобальної економіки і міжнародних фінансів, а також співпрацює з Інститутом економіки та прогнозування НАН України. Наприкінці минулого століття під керівництвом відомого вченого здійснювалися дослідження і складалися глобальні прогнози, проводилися конференції ООН, а також сесії ряду Спеціалізованих комітетів ООН, включаючи Комітет головних наукових радників урядів країн – членів ООН. Його активну персональну участь у проведенні наукової роботи Секретаріату ЄЕК ООН важко переоцінити.

Варто зауважити, що академік О. Г. Білорус доклав багато зусиль для того, щоб сьогodenна співпраця Академії з міжнародним консорціумом ICGFM, а також з Harvard Kennedy School¹ була успішною. Ще в 1974–1975 рр. він проходив конкурсне наукове стажування в США (Гарвардський і Колумбійський університети) по лінії ООН-ЮНЕСКО. У співробітництві з такими класиками сучасної економічної науки, як Дж. Гелбрейт, В. Леонт'єв, С. Кузнець (США), вчений досліджував проблеми регулювання діяльності та менеджменту великих корпорацій на національному і глобальному рівнях. Генеральний секретар ООН затвердив фінальну атестаційну оцінку професора О. Г. Білоруса на максимальному рівні – “Outstanding Researcher and Manager-Leader” (“Видатний дослідник і керівник-лідер”). Після завершення контрактної каденції в ООН науковець неодноразово запрошувався до Секретаріату Організації як науковий консультант. У перші роки незалежності України академік О. Г. Білорус був Першим Послом України в США. Саме в цей період у нашій державі розпочалось реформування бухгалтерського обліку на основі міжнародних стандартів. Міністерство фінансів України очолило методологічний супровід цього важливого процесу, а Академія протягом усієї доби незалежності провадить наукові дослідження в галузі інформаційного забезпечення управління змінами у сфері державних фінансів².

Із середини 1990-х років, повернувшись на Батьківщину, академік і заслужений діяч науки і техніки України О. Г. Білорус продовжив інтенсивну наукову роботу. Він організував перші в системі НАН України дослідження у сфері корпоративного і глобального (міжнародного) менеджменту. Започаткував формування Української наукової школи глобалістики, ініціював створення Української академії бізнесу і менеджменту. У той самий час він став президентом Української асоціації Римського клубу і Міжнародного інституту глобалістики.

З 1998 р. академік О. Г. Білорус був народним депутатом III, IV, V, VI скликань. У 1999 р. він став головою Генерального комітету Парламентської асамблеї (ПА) ОБСЄ, а згодом віце-президентом ПА ОБСЄ чотирьох мандатів. О. Г. Білорус запропонував і забезпечив прийняття ОБСЄ міжнародних

---

¹ Harvard Kennedy School. URL: <https://www.hks.harvard.edu/>.

² Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні : постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 № 250. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/250-93%D0%B>.

правових актів про визнання Голодомору в Україні геноцидом українського народу та про захист національних інтересів у разі збройних конфліктів. У 2008 р. його обрано віце-президентом Міжпарламентського Союзу¹. О. Г. Білорус був головою постійних делегацій Верховної Ради України до ПА ОБСЄ і до Міжпарламентського союзу, сприяв організації активного міжпарламентського співробітництва, а також співпраці з ЄС, НАТО, ЮНКТАД, ОЕСР, ООН, ЮНЕСКО. Ним розроблено пропозиції стосовно формування системи глобального фінансового менеджменту. Зазначена масштабна робота дала змогу обрати стратегічні шляхи інституціональних змін під час розроблення національних стандартів бухгалтерського обліку в контексті Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також адаптації вітчизняного нормативно-правового забезпечення до законодавства ЄС з урахуванням євроінтеграційного вектора розвитку України.

У сучасних дослідженнях Академії фінансового управління, результати яких представлені на високому міжнародному та національному рівнях, широко використовуються наукові праці академіка О. Г. Білоруса, видані багатьма іноземними мовами. Тому викладенню основних результатів міжнародного співробітництва Академії з UNCTAD-ISAR передую огляд найвагоміших у цій сфері публікацій відомого вченого, присвячених прогнозуванню тенденцій глобального розвитку, розробленню проблем інституціональної політекономії, соціології, екології, теорії економічної глобалістики, проблемам фінансової глобалізації, структурної динаміки, трансформацій та закономірностей відтворення глобального капіталу в постіндустріальному просторі.

---

¹ Міжпарламентський союз (англ. Inter-Parliamentary Union, IPU) – міжнародна організація парламентів суверенних держав (<https://www.ipu.org/>).